

उपगतोपि च मण्डलनाभितामनुदितान्यसि सर्गः ८
तातपवारणः । श्रियमवेक्ष्य सरन्ध्रचलामभूदनल
सोनलसोमसमद्युतिः ॥ १५ ॥ तमपहाय ककुत्स्थ
कुलोद्भवं पुरुषमात्मभुवच्चपतिव्रता । नृपतिमन्य
मसेवत देवता सकमला कमलाघवमर्थिषु ॥ १६ ॥

उपगतइति । स दशरथः श्रियं लक्ष्मीरन्ध्रे आलस्यादिरूपे
क्षिप्रे चलां चञ्चलामवेक्ष्य दृष्ट्वा ऽनलसो ऽप्रमत्तो ऽभूत् किं
सः मण्डलस्य द्वादशराजमण्डलस्य नाभितां प्रधानराजतां
चक्रवर्त्तित्वमिति यावत् उपगतः प्राप्तोपि पुं किं सः न उदित
मुदयं प्राप्तमन्यत् स्वीयातिरिक्तं सितं शुभ्रमातपवारणं कृत्रं
यस्य सः पुं किं सः अनलो ऽग्निः सोमश्चन्द्रस्तर्थाद्युतिः कान्तिरिव
द्युतिर्यस्य सः ॥ १५ ॥ तमिति । पत्न्या धवे व्रतं नियमोयस्याः
सा सहकमलेन वर्त्तमाना देवतालक्ष्मीः ककुत्स्थस्य राज्ञः कुले
उद्भवउत्पत्तिर्यस्य तं तं दशरथमात्मनः स्वस्मादेव भवतीति तं
पुरुषं विष्णुञ्चापहाय त्यक्त्वा अन्यं कं नृपतिमसेवत न कमपि किं
तं अर्थिषु याचकेषु न विद्यते लाघवं लघुत्वं यस्य तमर्थिष्वपराङ्मुख
मित्यर्थः विष्णाविव विष्णुतुल्येतस्मिन्नपि लक्ष्मीः स्थिराभू
दित्यर्थः ॥ १६ ॥